

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 86 0 Рс 037287 17 Рев
Бања Лука, 07.9.2017. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Росе Обрадовић, као предсједника вијећа, Горјане Попадић и Војислава Димитријевића, као чланова вијећа, у правној ствари тужитељице А.Ђ. из Т., коју заступа пуномоћник Ж.Б., адвокат из Б.Л., против тужене РС – МУП, коју заступа Правобранилаштво Републике Српске Добој, ради исплате по основу радног односа, одлучујући о ревизији тужитељице против пресуде Окружног суда у Добоју број 86 0 Рс 037287 16 Рсж од 24.8.2016. године, на сједници одржаној 07.9.2017. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се усваја, пресуда Окружног суда у Добоју број 86 0 Рс 037287 16 Рсж од 24.8.2016. године се преиначује тако што се жалба тужене одбија и пресуда Основног суда у Модричи број 86 0 Рс 037287 15 Рс од 22.4.2016. године потврђује.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Модричи број 86 0 Рс 037287 15 Рс од 22.4.2016. године тужена је обавезана да тужитељици исплати на име помоћи износ од 2.137,00 КМ са припадајућом каматом од подношења тужбе до исплате и трошковима парничног поступка у износу од 750,00 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Добоју број 86 0 Рс 037287 16 Рсж од 24.8.2016. године жалба тужене је усвојена, првостепена пресуда преиначена и тужбени захтјев тужитељице одбијен те тужитељица обавезана да туженој надокнади трошкове парничног поступка у износу од 1.050,00 КМ.

Благовремено изјављеном ревизијом тужитељица побија другостепену пресуду због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, предлажући да се побијана пресуда преиначи, одбије жалба тужене и потврди првостепена пресуда, или да се оспорена пресуда укине и предмет врати на поновно суђење.

У одговору на ревизију тужена предлаже да се изјављена ревизија одбије као неоснована.

Одредбом члана 237. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске” број 58/03 до 61/13, даље: ЗПП) је прописано да ревизија није дозвољена ако вриједност побијаног дијела правоснажне пресуде

не прелази износ од 30.000,00 КМ. Према ставу 3. овога члана, ревизија се може изузетно дозволити ако одлука о спору зависи од рјешења неког материјално - правног или процесно - правног питања важног за обезбјеђење јединствене примјене права и равноправности свих у његовој примјени.

Како тужитељица у ревизији тражи да се иста дозволи у смислу одредбе члана 237. став 3. ЗПП те указује да је у побијаној другостепеној пресуди изражен другачији став у вези права радника на помоћ због поплава из прољећа 2014. године од онога који је заузео овај Врховни суд, испуњени су услови за дозвољавање ревизије (члан 237. став 3. тачка 2. ЗПП).

Ревизија је основана.

Предмет спора у овој парници је захтјев тужитељице да се тужена обавезе да јој исплати помоћ због штете коју је претрпјела у поплавама из маја 2014. године.

Одлучујући о захтјеву тужитељице, а по проведеном доказном поступку, првостепени суд је утврдио: да је тужитељица радник тужене и да обавља послове дактилографа у ПС Ш.; да тужитељица живи у заједничком домаћинству са мајком у породичној кући у мјесту Т.; да је у поплавама из маја 2104. године причињена штета на тој кући и стварима домаћинства те сточном фонду; да је на име отклањања штетних посљедица поплаве мајка тужитељице добила ваучер у вриједности од 5.000,00 КМ; да је надлежна комисија процијенила штету на имовини мајке тужитељице и то: на стамбеном објекту у висини од 3.595,00 КМ, на добрима у домаћинству у висини од 9.773,41 КМ и на сточном фонду у висини од 500,00 КМ.

Слиједом тих утврђења првостепени суд је закључио да је стварна штета коју је претрпјела тужитељица одн. њена мајка већа од вриједности додијељеног ваучера, слиједом чега је судио тако што је захтјев тужитељице усвојио позивом на одредбу члана 21. Закона о платама запослених у МУП РС („Службени гласник Републике Српске” број 31/14, даље: Закон о платама) и одредбу члана 61. Посебног колективног уговора за запослене у области унутрашњих послова Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 72/06 и 16/08, даље: Посебни уговор).

Одлучујући о жалби тужене, другостепени суд је пошао од тога да тужитељица није доказала основ и висину тужбеног захтјева јер је њеној мајци путем ваучера исплаћен већи износ од износа процијењене штете на стамбеном објекту. Слиједом тога, другостепени суд је жалбу тужене усвојио и првостепену пресуду преиначио тако што је захтјев тужитељице у цијелости одбио.

Одлука другостепеног суда је донесена уз погрешну примјену материјалног права, на шта се основано указује и ревизионим наводима тужитељице.

Имајући у виду размјере елементарне непогоде изазване поплавама у мају 2014. године, Народна скупштина Републике Српске је на XX посебној

сједници, одржаној 15.6.2014. године, усвојила Закон о фонду солидарности за обнову Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 52/14, даље: Закон о фонду солидарности). Основни циљ овог закона је био да се на основу солидарности приступи обнови Републике Српске (члан 2.) санацијом штета изазваних поплавама у мају 2014. године (члан 3. став 1.). Средства која се прикупе за обнову су, између осталог, намијењена и за санацију објеката оштећених лица (запослених и оних који то нису), а та помоћ се првенствено врши путем додјеле једнократне новчане помоћи у вриједности од по 5.000,00 КМ по кориснику средстава (члан 10. став 2. наведеног закона).

Право на новчану помоћ у случају елементарне непогоде или пожара у стану, коју запослена лица остварују у складу са правима предвиђеним законом те посебним и гранским колективним уговорима за запослене у појединим областима, има исту сврху и циљ као и помоћ која се остварује у складу са Законом о фонду солидарности, а то је помоћ у обнови и санацији стварно претрпљене штете на стамбеном објекту. Тако је Закон о платама у члану 21. став 1. тачка е) прописао да запослени имају право на помоћ у случају елементарних непогода или пожара у стану радника, а у ставу 2. овог члана да ће се висина ове накнаде регулисати у складу са одредбама Посебног уговора.

Посебни уговор је у одредби члана 72. тачка б. прописао да се, у случају елементарне непогоде или пожара у стану, раднику или његовој породици исплаћује помоћ у висини двије просјечне плате у Министарству исплаћене за протекли мјесец. По одредби члана 73. овог акта, уколико из било ког разлога не исплати наведено потраживање радника, Министарство је дужно да то потраживање води у својим пословним књигама као обавезу и да га исплати у наредном периоду по обезбјеђењу средстава. Исто право је прописано и у члану 61. став 1. тачка б. и члану 62. Посебног колективног уговора за запослене у области унутрашњих послова Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 93/14).

Када се има у виду сврха новчане помоћи коју треба да остваре лица чија је имовина оштећена елементарном непогодом, нужно је при доношење одлуке о тужбеном захтјеву радника цијенити да ли је он или неко од чланова његовог породичног домаћинства остварио помоћ у складу са одредбом члана 10. став 2. Закона о фонду солидарности. Новчана помоћ остварена по том основу има се урачунати па постоји основ за усвајање захтјева који је усмјерен према послодавцу само ако је стварно претрпљена штета већа од исплаћене помоћи. Такво становиште је заузео и овај суд на сједници Грађанско-управног одјељења одржаној 06.11.2015 године.

Изведеним доказима је утврђено да стварна штета на имовини тужитељице односно њене мајке, са којом тужитељица живи у заједничком породичном домаћинству, премашује износ новчане помоћи коју је мајка тужитељице примила у складу са Законом о фонду солидарности, ради чега је првостепени суд правилно усвојио захтјев тужитељице за исплату двије просјечне мјесечне плате запослених у Министарству унутрашњих послова.

Другостепени суд је, слиједом тога, погријешио када је на темељу чињеница утврђених од стране првостепеног суда извео другачији закључак о

висини стварно претрпљене штете проузроковане породичном домаћинству тужитељице у поплавама из маја 2014. године.

Наиме, извјештај комисије за процјену штете је валидан доказ о висини штете која је причињена домаћинству тужитељице у наведеним поплавама. По том извјештају, штета на стамбеној згради износи 3.595,00 КМ, на добрима у домаћинству 9.773,41 КМ, на обртним средствима 2.295,00 КМ, а на сточном фонду 500,00 КМ, што значи да стварно претрпљена штета премашује износ помоћи коју је мајка тужитељице добила по основу Закона о фонду солидарности. Уколико је тужена сматрала да је штета мања од оне коју је утврдила за то формирана комисија, имала је могућност да на ту околност предложи одговарајуће вјештачење, што није учинила, па тако није ни доказала да је стварна штета учињена домаћинству тужитељице нижа од процијењене. При томе ваља имати у виду да се код утврђивања висине стварно причињене штете узима у обзир не само штета на грађевинским објектима већ и штета на осталим добрима и средствима оштећених лица (члан 2. Уредбе о приоритетној помоћи за санацију штете на стамбеним објектима изазване поплавама у Републици Српској у мају 2014. године - „Службени гласник Републике Српске” број 53/14).

Неоснован је приговор неблаговремености тужбе, који је истакла тужена, јер је рок за подношење тужбе из члана 118. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске” број 55/07 - Пречишћени текст) почео да тече од дана када је тужитељица сазнала за обим штете, а од тада па до подношења тужбе на дан 13.5.2015. године, тај рок није протекао.

Из наведених разлога је изјављену ревизију ваљано усвојити и побијану пресуду преиначити тако што је жалба тужене одбијена и првостепена пресуда одржана на снази, примјеном одредбе члана 250. став 1. ЗПП.

Предсједник вијећа
Роса Обрадовић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић